

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 26.12.2022
Sayı : 2429

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Engin ALTAY
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Engin ÖZKOÇ
Sakarya Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih: 27 Aralık 2022		Esas No: 2/4803

TBMM
KARAR VE KANUNLAR BAKANLIĞI
26 Aralık 2022
Numarası

TBMM
GENEL EVRAK
26 Aralık 2022
No: 1140178

GENEL GEREKÇE

Anayasa'nın 2'nci maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir hukuk devletidir ve Anayasanın 60'ncı maddesine göre herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir. 30-35 yıl çalıştıktan sonra emekli olmaya hak kazanan vatandaşlarımız, emeklilik dönemini huzur içinde geçirmek isterken ülkenin kötü ekonomik koşulları yüzünden ne yazık ki insanca yaşamalarını sağlayacak bir aylık veya gelir alamamaktadırlar. Büyük çoğunluğu 3500-5000 TL düzeyindeki yoksulluk ve açlık sınırının çok altında bir aylık gelirle yaşam mücadelesi veren emeklilerimiz, ömrünün geri kalanında refah içinde değil düşük emekli maaşlarıyla yarı aç yarı tok yaşamaya mahkum edilmektedir. Emekli yurttaşlarımızın onurlu bir yaşam sürdürebilmeleri için gerekli iyileştirmelerin bir an önce yapılması devletin sorumluluğudur.

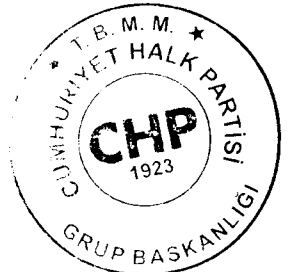
Türkiye, özellikle son 4 yıldır yanlış ekonomi politikaları ve ekonomi yönetiminin basiretsizliği gibi gerekçelerle çok ciddi bir ekonomik krizin içinden geçmektedir. Maalesef Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı sosyal devlet ilkesinin gereğini yerine getirememiş, ekonomik krizin etkisini azaltma konusunda işçiler, memurlar ve emekliler başta olmak üzere farklı sosyal sınıflar için destekleyici önlemler alamamıştır.

Adalet ve Kalkınma Partisi'nin yanlış ekonomi politikalarıyla, enflasyon ve hayat pahalılığı tahammül edilemeyecek boyutlara tırmanmıştır. Bağımsız akademisyenler tarafından yapılan araştırmalarda üç haneli rakamlara ulaşan enflasyon, Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre bile yüzde 80'in üzerinde seyretmektedir. Özellikle dar gelirli aileler için yaşamsal önemde olan gıda enflasyonu ürkütücü boyutlara ulaşmış, elektrik, doğalgaz ve su faturaları artmış, konut kiralari ise baş edilemeyecek noktalara çıkmıştır.

Tüm bu sorunlar karşısında Adalet ve Kalkınma Partisi, etkili önlemler alamamış, özellikle emeklileri açlık sınırının çok altında bir gelirle yaşamaya mecbur bırakmıştır. Bu tablonun tersine çevrilebilmesi için emeklilerin aylık gelirleri ile bayram ikramiyelerinin iyileştirilmesi, emeklilere borcumuzdur.

Bu kapsamda; kanun teklifiyle asgari ücretin 2023 yılı için 8.506 TL'ye yükseltilmesinin ardından, emeklilerin yaşam standartlarının da bir nebze olsun düzeltilebilmesi amacıyla emekli aylıklarının da ne asgari ücret seviyesine yükseltilmesi amaçlanmıştır.

Kanun teklifi ile ayrıca işçi emeklilerinin toplu iş sözleşmelerinden kamu emeklileri gibi yararlanabilmesi, işçi, esnaf ve çiftçi emeklilerinin aylık ve gelir artışlarında milli gelirdeki artıştan pay alabilmeleri hedeflenmiştir. Emekliler açısından satınalma gücü değeri düşen bayram ikramiyelerinin net asgari ücrete çıkarılması ve bankalar, sigorta şirketleri, ticaret ve sanayi odaları ve borsalardan emekli olmuş ve halen 506 Sayılı Kanun kapsamında aylıklarını almakta olanların da emeklilere sağlanan bayram ikramiyesi hakkında yararlanmalarının sağlanması öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- İşçi, esnaf ve çiftçi emeklilerinin, toplu iş sözleşmelerinden kamu emeklileri gibi yararlanması amaçlanmıştır.

MADDE 2- İşçi, esnaf ve çiftçi emeklilerinin aylık ve gelir artışlarında sadece enflasyon oranındaki artışın yanı sıra aynı zamanda aynı dönem için milli gelirdeki artıştan da pay alabilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 3- Sosyal Güvenlik Kurumundan aylık almakta olanlara dini bayramlar öncesinde yapılan ikramiye ödemelerinin net asgari ücret düzeyine çıkarılması ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun geçici 20'nci maddesi kapsamındaki sandıklardan aylık almakta olan emeklilerin de yararlanması amaçlanmıştır.

MADDE 4- En düşük emekli aylığının net asgari ücrete düzeyine çıkartılarak, emeklilerin ekonomik krize karşı bir nebze olsun korunması amaçlanmıştır.

MADDE 5- Yürürlük maddesidir.

MADDE 6- Yürütme maddesidir.

**KAMU GÖREVLİLERİ SENDİKALARI VE TOPLU SÖZLEŞME KANUNU İLE
SOSYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 12/7/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 28 inci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılık hali esas alınarak bağlanan yaşlılık, malullük veya ölüm aylıklarında yapılacak artışlar hakkında toplu sözleşme ile belirlenen artış oranı 5510 sayılı Kanunun 55 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesine göre belirlenecek artış oranından fazla ise 5510 sayılı Kanunun 55 inci maddesinin ikinci fıkrası hükümleri uygulanmaz ve bu aylıklar toplu sözleşme hükümlerine göre belirlenen aylık ve taban aylık katsayılarındaki artış dikkate alınarak artırılır."

MADDE 2- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 55 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanuna göre bağlanan gelir ve aylıklar, her yılın Ocak ve Temmuz ödeme tarihlerinden geçerli olmak üzere bir önceki altı aylık döneme göre Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllık tüketici fiyatları genel indeksindeki değişim oranı ve en son açıklanan altı aylık döneme ilişkin gayrisafi yurtiçi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızının toplamı kadar artırılarak belirlenir. Ancak gayrisafi yurtiçi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızının eksi olması halinde toplamda dikkate alınmaz. Ancak, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 28 inci maddesinin ikinci cümlesine göre belirlenecek artış oranı, birinci cümledeki artış oranından fazla ise bu oran uygulanır."

MADDE 3- 5510 sayılı Kanunun ek 18 inci maddesinin birinci fıkrasındaki "1.100'er TL" ibaresi "net asgari ücret" şeklinde değiştirilmiş ve maddenin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklarca gelir ve aylık ödemesi yapılanlara da bu maddede belirtilen usul ve esaslar dahilinde bayram ikramiyesi ödenir."

MADDE 4- 5510 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasındaki "3.500 Türk lirasından" ibaresi "net asgari ücretten" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

